

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt

urn:nbn:de:gbv:3:1-551394-p0001-8

DFG

Index Dissertationum quæ hoc volumine primo continentur:

1. De iudiciorum paganis.
2. De Emphyteuta meliorationibus.
3. De Retentione.
4. De Concursione.
5. De Testamento & nuncupacione qua late facta.
6. De liberis Expositiis fundatione.
7. De immunitate Metatrica.
8. De iure Dedicationis.
9. De Pensione & Perilitate remissione.
10. De Sumpcio Pretatis.
11. De Schol Macedoniano.
12. De Potestate Maritali.
13. De Actionibus Praejudicialibus.
14. De Moneta, eisdemque iure ex Mutatione.
15. De Magistratis.
16. De Actione Spolijs.
17. De Divisione ac Qualitate rerum ex eorum dominio ex iure gentium acquirendo.
18. De Minibz eorum damnis.
19. De Praesumptionibus.
20. De Stabevacatis.
21. De Diffidationibus: Basiliens.
22. Analyticæ Traditionibus 20 C. de Parte.

Duff

DEO & Superioribus allu-
bescientibus,
De
E M T I O N E
ET
VENDITIONE
F E U D I ,

P R A E S I D E

Magnifico Academiæ Rectore
DN. D. PAULO FRANCISCO

ROMANO,

P.P. & Facultatis Juridicæ Assessor,

Solemniter respondebit

CAROLUS FRIDERICUS von Beust/
Eqv. Thur.

d. XXIV. Januar. A. O. R. M DC LXXII.

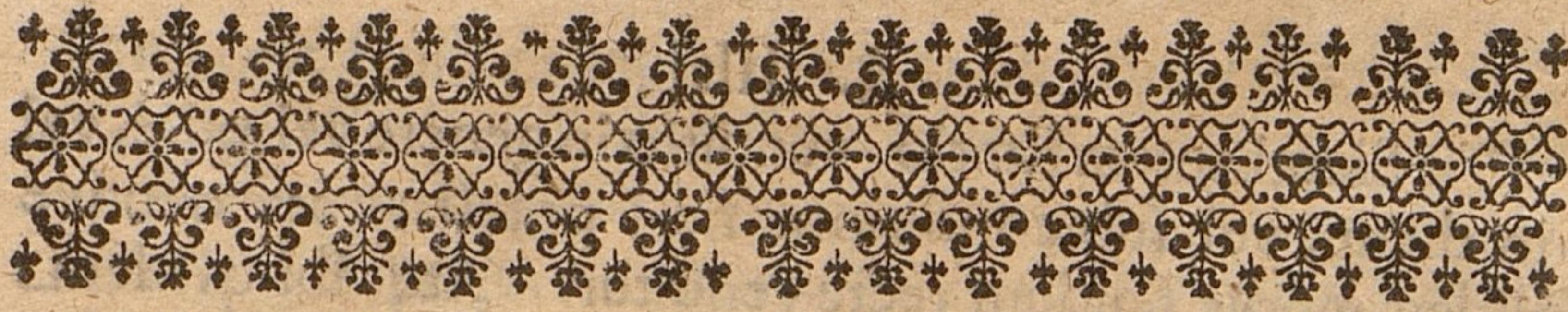
L I P S I A
Literis JOHANNIS GEORGII

46.

Dicitur Sanctus Iacobus Apostolus
Pro Contra Heresim Dicitur Sanctus Iacobus Apostolus
Dicitur Sanctus Iacobus Apostolus
DE MOTU ET M^ETA
ACCORDETIONE
FIDEI
REGULARE
MAGISTER
DOMINA
PAULO FRANCISCO
ROMANO
THESESIS HABENTUR
CAROLIS FRIDERICIS COLDENII
EDITION THIRD
1772
PLATEA JOHANNES GODEFERT

B. C. D.

§. I.

EEmtione&Ven-
ditione Feudorum pauca
verba in vicem Disputationis Aca-
demicæ facturus, non laborabo in
definitione nominis primum evol-
venda, cum, quid de cā tenendum
sit, unicuiq; ex facili constet. Sed
mentem potius ad ipsam rem statim dirigo.

§. II.

Emtio - Venditio Feudi est contractus, qvō interve-
niente Domini atq; investorum consensu feudum pro
certo pretio datur, venditorq; ad ejus traditionem atque
evictionem, emtor verò ad premium dandum obligatur.
Dixi quod cōsensus domini intervenire debeat, propterea,
quia alienatio à jure dominii directi dependet, vid. Dn.
Struv. *Syntag. jur. Feud. c. 2. n. 4.* Unde infrà circa formam
eum de essentiâ alienationis esse pluribus demonstrabi-
mus. Investorum verò approbatione ideo est opus, qvia
hæc venditio in ipsorum fit præjudicium. Nemo autem
facto suô tertiiis præjudicare potest.

A 2

§. III.

§. III.

Sicuti autem Emtio - venditio in genere vel purè, vel in diem, vel sub conditione fieri potest; ita quoque iisdem modis feudum rectè venditur. Atq; ibi quidem statim illud ad emptorem transit; hic die vel conditione demum præsente. Ubi quæritur, quoniam venditio feudi sub pacto addictionis in diem contracta, (quo meliore conditione intra certum tempus allatâ, à venditione recedere licet. vid. Anton. Augustin. lib. 2. Emend. cap. 3.) referri debeat? Respondeo emtio quidem tūm sub conditione contracta putatur, sed ea modo est propria & suspensiva, modo tantum resolutiva. Interdum enim contingit, ut venditione revera sub conditione contracta hoc agatur, ut nisi melior conditio offeratur, ea perficiatur. Contrà interdū verè illa & purè contrahitur & pacto adjecto hoc tantum agitur, ut meliore conditione intra certū tempus allatâ, ab eâ recedatur, vid. l. 2. ff. de in diem addit. Porrò quæsumus est, an hæc nostra venditio sub lege commissoria quoque contrahi possit, & cujusmodi tūm sit? Equidem recordor Bocerum D. 5. d. 16. th. 4. lit. b. hoc negare; sed cum nullibi ejus opinio fundata sit, nihil obstat, quo minus jus commune hac in parte ad forum feudale quoque pertrahamus. Certe citatus à Bocero textus, in c. un. 2. F. 27. nihil minus quam sententiam ejus probat, sed tantum venditio feudi sine Domini & agnatorum consensu inita ibi improbat. Poteſt itaq; feudum hoc pacto vendi, ut nisi intra certum tempus pretium pro eo promissum solvatur, inemptum sit, 2. F. 12. & c. 1. F. 24. eaq; venditio pro pura habenda est, add. l. 1. ff. de L. Commiss. Franzk. in Comm. ad ff. tit. de Leg. Commiss. & Ludvv. ad jus feud. tit. de divis. feud. cap. 1. §. 15.

§. IV.

Causa efficiens remota nostri contractus illæ gentes sunt,

sunt, quæ feuda primum receperunt, & jus commercii in illis possessoribus largitæ sunt. Putantur vulgò Longobardi fuisse, vocemq; feudi barbarem ab antiquo Saxonico vocabulo *Fōden*/quod nutrire significat, deduxisse, uti quidem visum est Beato Abavo meo Joachimo à Beuist in *I. ad monend. 31. ff. de jurejur. n. 874.* quāvis illud quām plurimi adhuc in dubium vocent. Add. Dn. Struv. in *Syntagm. jur. feud. cap. 1.* Proxima causa est consensus contrahentium. Iste a partim emtorem, partim venditorem respicit, debetq; tum in certam personam, tum in certam rem feudalem, tum causam obligandi directus esse. Si in uno horum erratur, emtio non subsistit. Qvod in errore circa personam in tantum verum est, ut si in sola ejus qualitate erratum sit, emtio reputetur nulla, *I. 2. pr. ff. de judie.* & *I. 2. §. 16. ff. pro emt.* Circa errorem in re quo ad emtionem in genere atq; etiam nostram distingvunt, an sit nominis tantum, an ipsius rei: Is venditioni impedimento non est, *I. 9. §. 1. ff. de contrah. emt.* Hic vel totalis est, & nocet, v. g. puto me emere feudum Germanicum, & venditur Italicum, *I. 9. pr. d. t.* vel tantum partialis, & quidem rursus vel circa partem substantialem, de quā idem esto judicium, vel tantum accidentalem, ubi secus est, *I. 9. §. 2. I. 14.* & *I. 34. ff. eod.* add. Mudæus *ad d. I. 9. n. fin.* Deniq; error in causa contractus admittitur, si ego me emere rem, tu vero tantum conduci eam existimes, & quoq; venditionem nullam efficit *I. 9. b.* Sicuti enim si ego rem qf. mutuam accipiam, tu quasi donatus tradas, conventio nulla est, nec dominium transire potest, *I. 18. ff. de reb. cred.* sic nec emtio contrahi potest, nisi animus utrinque consentiat in certum acqvirendi modum, *I. 15. ff. de O.* & *A.* Vid. Hillig. ad Donell, *lib. 4. Comm. cap. 18. lit. S.*

§. V.

Porro prout alias, ita quoq; in venditione feudi con-

A 3

sensus

sensus præsens esse debet, ut in futurum non differatur...
Add. Mozz. de Contract. sub rubr. de substant. vendit. num. 46.
Etiam oportet, ut sit liber, quia nemo ad feudum vel aliam
rem vendendam cogitur, l. 11. 13. & 14. C. de contrah. emt. Hinc
venditio dolo præsertim causam dante (de quod vid. l. 7. in
pr. ff. de dol. mal.) contracta, est ipso jure nulla. Habet e-
nīm consensus duo principia, cognitionem atq; appeti-
tum, ac sicuti illi error obstat ac contractui nocet, ita huic
dolus. Add. Dn. Strauch. Dissert. underr. 15. §. 9.

§. VI.

Persona ad hunc contractum admittenda interdum
ipse Dominus, præcipue tamen Vasallus esse potest. Eum
vulgò definiunt personam, quæ Domino per juramentum
fidem suam obstrinxit. c. un. 2. F. 47. Debent autem illi
eadem reqvisita, quæ alii emtori & venditori adesse, ut v. g.
habeat liberam suarum rerum administrationem, sitq; eā
ætate & judicio, ut talem contractum dominii translati-
vum celebrare possit, de quod plura ap. B. Eckold, in Syn-
tag. l. 18. tit. 1. §. 3.

§. VII.

Illud verò quæsitum est, si pater filium habeat, eoq;
in scio feudum vendat, sed volente domino, num filius
contractum à patre initum rescindere, feendumq; revocare
possit? Tenemus quidem, quosdam sententiam affirma-
tivam secutos esse; sed contraria verior est, præsertim Jure
Saxon. (1.) quia jus filii à jure patris dependet, illiq;
in re sua arbitrium relinqui debet. Hinc omnino factō
suo illi præjudicare potest. (2.) Quia, si hæc facultas
filiis relinqueretur, feuda iis invitatis à patribus alienari non
possent, & sic quodammodo commercio eximerentur.
(3.) Quia expressa jurium nostrorum placita huc facere
viden-

videntur in Ord. Torgau. de anno 1583. §. Dieweil aber dieses/ daß ein Sohn seines Vaters Contract und Handlung/ &c. & §. Sezen ordnen/ ibi: Oder in Verkauffung und Veränderung desselben bewilligt/ daß in unsern Ländern den Söhnen dasselbe/ do es gleich ein alt Väterlich NB. Stammgut wäre / zu revociren oder zu fechten nicht verstattet noch nachgelassen werde. Unde hanc sententiam Scabini quoque nostri secuti sunt apud Carpzov. p. 2. C. 48. D. 9. Planè idem quoque eō casu procedit, quando filii tempore contractus adhuc sunt minorennes , & maiores facti rem feudalem repetere, imò & pretium pro ea datum reddere volunt. Idem d. l. D. 12. & Const. 49. Def. 4. Qvia ejusmodi Liberorum ausus reverentiam patribus debitam violaret. Huc facit Decis. noviss. 78. ibi: Und wie man solche über angeführte Ursachen der Kindlichen Reverenz gegen die Eltern gemässer achtet/ so lassen wir es bei dieser letzten Meinung verbleiben/ und wollen/ daß auch solchen Falls die Kinder der Eltern Consens zu agnosciren und zu bezahlen schuldig seyn/ &c. Sicuti enim commoda, ita quoq; onera liberi à patribus exquo animo ferre debent., Carpzov. P. 2. D. 169. n. 14. 15. & 19. Neq; interest, an filius fuerit heres factus patris, an v. hereditatem patris repudiarit. Ita enim M. Jan. Anno 1667. à Scabin. Lips. responsum fuit. Darwieder dann nichts thut/ daß derselbe seinen Herrn Vater weder in feudo, noch allodio succedit, in dem die Söhne bewehrter Rechte Lehrer Meinung nach nichts desto weniger so wohl die vom Vater beschene Vereusserung/ als auch verwilligte Verpfändung zu agnosciren schuldig/ und solches zu hinterziehen nicht berechtigt sind/ so mögen sich auch N.N. der gesuchten Zahlung der r auff die Güter N. mit Consens ihres Herrn Groß-

GroßVaters und andern Herren Agnaten versicherten
Schulden mit Bestande Rechtens nicht entbrechen/B.
R. W. Vid. Dn. Philipp. ad d. Dec. Obs. 2. Limitatur
tamen hæc sententia, qvando filiis æq; ac principaliter sive
contemplatione illorum (qvod qvandoq; conjecturis et-
iam probari potest, uti Berlich, author est p. 2. Con. 57. n. 37.
& seqq.) feudū concessum est, sicut disertè testatur *Conf. Elect. 4.*
illarum, qvæ ob nobilium petitionem promulgatae non
fuerunt. §. Also auch. 61. Es wäre denn solches neues Lei-
hen nicht dem Vater/sondern auch dem Sohne durch den
Lehn.Herrn verliehen/also daß des Sohns Nahmen spe-
cificè in dem Lehnbrief ausgedrücket / oder daß es dem
Vater contemplatione filii und also wegen des Sohns
wäre verliehen worden/darben wir es auch bleiben lassen.
Aut qvando ob proprium filiorum factum feudum patri
concessum, & simul eō consentiente à filiis acceptatum
est, tunc enim iis jus qvæsitum in eo auferri nequit. Andr.
de Isern. in ſc. 1. ſ. 1. & ſi libellum de alienat. feud. Cæterum
extra Electoratum filii, qui non sunt patris heredes, Feu-
dum benè revocare possunt, Carpz. P, 2. C. 48. D. 11. qvan-
quam eorum parentis adhuc in vivis existat, modo refundant
premium, uti resp. Scabini Lips. Mens. Febr. Anno 1599.
So wäre bemeldten Söhnen nach gemeinen Schlüß dei-
rer RechtsLehrer bei Absterben ihres Vaters solch Lehn-
Suth mit Erstattung des Rauffgeldes wieder an sich zu
lösen unbenommen.

§. VIII.

Objectum nostri Contractus est feudum. Cui qui-
dem videtur hoc obstare, qvod feudum commercio exem-
tum sit, adeoq; nec emi nec vendi possit. Est enim com-
mercium mendi vendendiq; invicem jus, teste Ulpianô in
fragm.

fragm. tit. 19. §. 4. Sed respondemus differentiam faciendo
inter rem simpliciter commerciō humanō exemptam, qvæ
vendi nequit, & secundum quid tantum, qvæ vendi potest.
Qvō & feudum spectat: Si enim in ejus alienationem do-
minus & simultaneè investiti consenserunt, venditio firma
est. Huc quoq; pretium pertinet, quod justum esse ac con-
ditioni rei respondere oportet. Quandoquidem autem
proportio non semper undiquaq; æqualis esse potest, civi-
lein tantum eam esse sufficit, i. e. talem, qvæ nimiaæ inæqua-
litatis sit expers. Unde pro loci qualitate aliquando res
carius vel vilius, quam reverā valet, vendi emiq; potest, nec
tamen exinde contractus fit irritus, quod naturaliter, i. e.
vulgariter, licitum sit contubernibus se invicem circumve-
nire, *l. 16. ff. de minor. l. 22. ff. locati.*

§. IX.

Porrò oportet quoq; ut pretium sit certum & verum.
§. 1. Inst. de emt. & vend. Certum, i. e. consistat in pecunia
numerata, uti loquitur *§. 2. I. d. t.* Illud n. pretium certum
emtionem - venditionem separat à permutatione, quā tan-
tum res pro re datur. Quamvis olim cā de re controversia
fuerit inter Sabinianos & Proculianos, quorum illi etiā pre-
mium in aliis rebus, hi vero tantum in pecunia numerata
consistere posse putabant, quam sententiam Diocletianus
& Maxim. in *l. pen. C. de rer. permut.* & postmodum Sacratissi-
mus Imperator noster in *§. alleg. 2. receperunt*, vid. &
l. 1. ff. de contr. emt.

§. X.

Audivimus nunc emtionem venditionem consistere
debere 1. in pretio justo, 2. in pretio certo. Ordo jam nobis
imperat, ut de *§. 3.* quoq; pretii requisito agamus, nempe
quod etiam verum esse debeat. Verum pretium autem

B

voca-

vocatur, quando non simulatum est, ut e. gr. hanc pecuniam, quam in hâc cistâ habeo, dabo tibi pro tuo feudo, cum tamen nulla insit: Tunc n. nulla quoq; est venditio, quia pretiū verum non est, sed saltem simulatum' atq; imaginarium. Hinc & emtio venditio uno nummo celebrari nequit, quia unus nummus nullū verū feudi pretiū esse potest, prout sat luculéter hâc declarat Arum. Disp. 13. §. 4. & Dn. Strauch. Diss. XV. §. 8. p. m. 246. Non tamen pretium semper ipsô actu & cotum solvi debet, sed sufficit, si venditor fidem emtoris proptere à sequi velit. Nam & tunc emtio - venditio perfecta est, & res fit emtoris per §. 24. J. de R. D.

§. XI.

Regulariter quidem alias in venditionib. solum ipsorum contrahentiū consensus spectatur, non verò aliorum, quib. fortè actio ex eō contractu acquiritur, l. 12. ff. de cont. emt. In hâc nostra verò emtione venditione non solum consensus contrahentium, verum etiam domini infeudantis, atq; simultaneè investitorum opus est, & sine eō emtio - venditio frustranea' est atq; invalida, quia simultanee investiti feudum revocare possunt, cum mediante investiturâ simultaneâ jus aliquod sibi in eō acquisiverint, ut plenissimè deducit Divus August. in Ord. Torg. §. Und dieses alles. ibi: Und dieselbe ein ieder Mitbelehnter vor sich selbst suchen/ und also proprio facto erlangen muß / so mag ihm dis sein erlangtes Recht. NB. ohne seine Bewilligung eben so wenig/oder auch weniger mit Zug engzogen werden/rc. Agnatorum tamen consensus jure nostro non requiritur, nisi etiam præstito fidelitatis juramento investituram acquisiverint. Pari enim passu eā in re cum extraneis ambulant, uti ex citato textu vers. Sein erlangtes Recht/colligi potest. Secundum quam sententiam ita Scabin. Lips. Mens. Febr. 1593. respond. Dieweil Sie aber dennoch die

die gesamte Hand mit würdlicher Leistung der Lehns-
pflicht nicht erlangt/ so haben Sie auch das Lehnguth zu
reueocire nicht *Jugic. Carpz. d.l. D. 8. C. 49.* Cærerum si
Vassallus neglecto domini consensu feudum vendit, non
tantum contractus irritus est, sed & propterea feudo priva-
tur, quia vendit & plenum rei dominiū non habet, *Dn. Struv.
Syntagm. Jur. Feud. C. XII. §. 9.* *Carpzov. P. 2. C. 49. D. 4.*
& agit in præjudicium domini, eumq; contemnere *2. F. 24.*
in fin. graviterq; in ipsum delinqvere dicitur, *Carol. à
Kirchberg de feud. de pact. & proced. & feudo heredit. c. 5. n. 114.*

§. XII.

Concludimus igitur firmiter, quod consensus domi-
ni necessarius sit ad feudi alienationem, quia penes il-
lum directum ac potius est dominium, *2. F. 52. § 55.* Et
quidem rectè facit, sapienterq; sibi consulit venditor Va-
sallus, si expressum consensum domini impetrat. Si verò
Dominus feudi non contradicit venditioni, cum tamen
eam sciat, ac contractui intersit, quæritur num consensisse
existimandus sit. Putamus quod sic, *arg. d. 2. F. 52. § 55. ibi
permissione Curt. Jun. part. 4. n. 137.* Schurff. *1. cons. 41. n. 3.*
Notanter autem dixi sciat & simul intersit, quæ conjun-
ctim, non vero disjunctim explicari debent, ut hoc svadet
Mynsing. 4. Obs. 77. n. 3. Qui vero non adhibet consensum
Domini immediati, in alienatione statim jus suum ad a-
gnatos devolvit, ut etiam filii feudo privari debeant,
ut quidem putat *Dn. Schultz. in Synops. Jur. Feud. c. X. §. 99.*

§. XIII.

Non autem Simplex h. l. emtio & venditio, verum
etiam ut res tradatur, reqviritur. Alienatum enim pro-
priè non dicitur, quod adhuc in dominio venditoris manet,
etiam si venditum rectè dicatur. *I. 67. ff. de V. S. & plus est*

B 2

alie-

alienare, quām vendere. Qui enim vendidit, rei dominium indistincte à se non abdicavit. Qui vero tradidit, omnino. Rosenthal. Q. IX. Concl. 12. n. 3. Dn. Struv. Synag. Jur. Feud. c. XIII, §. 9. n. 6.

§. XIV.

Sed quid dicendum, si in feudi alienationem dominus quidem consensit, non verò simultaneè investiti? Respondemus distingvendo, num Vasallus ejusque liberi adhuc superstites, num vero mortui fuerint. Illo casu agnatis jus revocandi nullum competit, adeoqe hoc respectu alienatio, tanquam in eorum præjudicium non vergens, omnino subsistit. Nam investitura domini semper de ordine successionis & juxta jura etiā primogenituræ, ubi recepta sunt, (recipi a. non præter rem posse videntur) intellegenda est, ut feudū post mortē demū alienatoris eorumq; qui gradu proximiores sunt, ad agnatos devolvi debeat, arg. l. ult. C. de V. S. l. 57. §. ult. ff. ad SCt. Treb. Adeoqe ejusmodi agnatis simultaneè investitis jus in feudo prius acquisitum esse non potuit, quām iis, qui gradu eos antecedunt, per mortem remotis. Qvomodo igitur ante venditorem ejusq; liberos jus revocandi feudum ab iis exerceri poterit: vid. e. 1. 2. F. 39. add. Hartm. Pistor. p. 2. quæst. 6. n. 38. seqq. & C. E. 48. §. do aber/it. C. 49. §. nach Absterben/ &c.

§. XV.

Si vero consensus domini non fuit impetratus, sed saltim simultaneè investitorum, interest, num omnes simultaneè investiti consenserint, num verò minus. Ibi omnino jus suum per expressum consensum amiserunt, l. cum quadam. 26. C. de administr. iur. l. ult. C. de remiss. pign. l. quidam ex parte. 12. ff. de evict. Carpz. P. 2. C. 4. D. 7. Secus tamen est, si ad emtionem reqvisiiti tantum tacuerint, Id. P. 2. C. 49. D. 6. Hic vero illi, qui non consenserunt,

serunt, admittendi sunt ad feudi revocationem, & quidem dupli respectu, i. enim illi vivente alienatore, soluto prius pretio, possunt emtionem revocare, qvia illicitia, id est sine consensu domini celebrata est. De jure filiorum hac in parte praeternatis vide Schulz. c. X. n. 99. Quod qvidem intra anni spatium fieri debet, Ord. Torg. §. So viel erstlich ic. ibi gegen Erstattung des aufgelegten Kauffgeldes innerhalb Jahresfrist wiederumb an sich zu bringen. Qvamvis illud tempus præscriptionis annalis citatione interrumpi possit, Carpz. P. 2. C. 7. D. 7. Annus autem intelligitur civilis, non vero Saxonius, qvia notum est, qvod augmentum illud sex septimanarum & trium dierum non nisi in regularibus & decretivis, hoc est jure Sax. ad inventis præscriptionibus locum habeat; jam vero haec præscriptio annalis jure civili (quod temporum determinationem non injuriâ sibi vindicavit) usitata fuit, ut elucet ex Gail, 2. Obs. 19. Petr. Theod. in Coll. crim. Disp. 10. tom. 7. lit. d. Cui adjectus annus & dies planè est incognitus, Finckelth. in Tr. de jur. patron. C. IV. n. 100. circa fin. Carpz. P. 2. C. 32. D. 4. (2.) revocare possunt feudum mortuô alienatore sine pretii refusione intra triginta annorum spatiū, qvando successionis via illis aperta est, ex verb. ult. d. §. So viel oder aber wan nach Absterben des alienatoris die Lehnsfolge an ihn kommt innerhalb 30. Jahren ohne Entgeld von dem Besitzer revociren und wieder fordern möge/ it. c. 49. d. l. Plura de his vid. in illustri tract. Generos. Dn. V. L. von Gedendorff/ Patroni mei collendissimi, von dem deutschen Fürstenstat/ part. III. regn. 4. p. m. 293.

§. XVI.

Finis emtionis venditionis feudi est utilitas & commodum Vasalli, qvia scil. is meliori modō pecuniâ

uti, qvam feudo potest, si forsan non est paterfamil. bonus,
vel ob alias circumstantias Feudum diutius possidere
detrectat, v. gr. Si dominus eum sine justa causa odio
persequitur, vel si plus, qvam xqvum est, ab eo efflagitat,
atque extorquere vult, vel etiam impedimentum struit
in libertate conscientiae atq; exercitio religionis, ad quam
nemo cogi debet, quia fides semper spontanea esse debet, &
qvæ sunt alia, ubi omnino melius Vasallus venditione
sibi consulit feudum ad alium transferendo, qvam si in
eiusmodi molestiis perseveret. Unde omnino recte finem
nostræ contractus utilitatem vasalli esse asseruimus.

§. XVII.

Effectum qvod concernit, varius is esse solet, & quidem 1. qvod quando contractus perfectus est, ab eo recedi invitò alterò nequeat. *I. ratus 7. C. de rescind. vend.* Ejusmodi enim contractus tantum utriusque dissensu irritus fit, *I. 35. ff. de R. J.* Itaque emtor pretium dare cogitur venditori, hoc est dominium ejus in eum transferre *I. ult. de cond. causa dat.* cumque pecuniae dominum facere, *I. i. de rer. punt. I. 7. C. d. act. emt.* Venditor contra rem tradere emtori & transferre in eum vacuam possessionem *I. 2. d. leg. 3. I. 8. C. de act. emt.* Dicitur autem contractus duplici respectu perfectus, aut statim consensu de re atque pretio expresso, aut ubi partibus inscriptis eum celebrare placuerit, postquam in eam redactus est vid. *Wesenb. tit. de contr. emt. n. 9.* 2. Qvod emtione venditione perfectâ (Eiusmodi autem quando sit, modo dictum est) periculum sit emtoris, de quo vid. *Carpzov. P. 2. C. 26. D. 20. & Dn. Struv. Exercit. 23. s. 95.* 3. Qvod venditor emtori teneatur de evictione. Ubi tamen ad duo attendendum est. (1) num quis ignorans, an sciens feudi qualitatem, rem feudalem emerit. (2) an feu-

an feudi alienatio illicite, an licite facta sit. Si igno-
rans aliquis rem feudalem emit, venditor ejusque here-
des de evictione sine differentia obligantur, c. un. 2. f. 55.
add. Carpz, ad p. 12. C. 49. licet de evictione praestanda
nihil sit expressum, l. 66. in pr. ff. de contrah. emt. sive ven-
ditor conditionem feudi scivit, sive ignoravit, Hartm.
Pist. l. 2. quast. 10. Differentia tamen est in eō, quod in il-
licita feudi alienatione ne pretium quidem retineri possit,
sed emtori actione ex emto restitui debeat, licet, ne de e-
victione agi debeat, fuerit conventum. Rosenthal *de feud.*
c. 9. membr. 1. Concl. 1. n. 3. uti & eō casu, quo dominus emto-
rem in feudo investivit. Tunc enim emtor feudum habet
tantum beneficio domini. In licita v. alienatione est secus
Quod si verò quis sciens conditionem rei feudalis emit, sine
differentia inter emtionem licitam atq; illicitam statuen-
dum est, venditorem de evictione feudi non teneri, vid.
Hartm. Pist, cit. loc. n. 3. seqq. Damnum enim quod emtor
suā culpā tunc sentit, sibi ipsi imputandum habet. In li-
citā tamen emtor stipulatione de evictione sibi prospicere
Torg. Ausschreiben/tit. Welcher gestalt die Agnaten/post
medium. §. Wenn aber nun & domini consensu ad
venditionem prærequisito, pretium pro eo datum non quidem
ab agnato feudum ad se devolutum revocante, sed
benè tamen à vendentis heredibus repetere potest, Eo
autem neglecto pretium domino l. fisco cedit. Aufertur n.
tanquam ab indignis. Conf. Carpz, cit. loc. Def. 10. & seqq.

§. XVIII.

4. Præcipue inter effectus actio censi debet, qua ex hoc contractu descendit. Ea est duplex: emti & venditi. Utraque est actio personalis, rei persecutoria, perpetua, bonæ fidei, & illa quidem datur emtori ejusq; heredi,

heredi , adversus venditorem ejusq; heredem , ad ea
conseqvenda , qvæ venditorem illi præstare oportet,
I. 11. ff. b. In ea autem seqq. in primis notanda veniunt,
(1) ut emtor pretium solverit , vel obtulerit , vel alio
modo de eo fides sit habita , aliàs exceptione pretii non
soluti repellri poterit , *I. 13. §. 8. de A. E.* Emotor namque
nummos venditoris facere tenetur , *I. 11. §. 2. eod. tit. I. 7. C. b.*
qvia pecuniam non aliter ad usum nostrum adhibere licet,
qvam si dominium illius habeamus. Consistit enim e-
jus usus in abusu *§. 2. Inst. de usufr.* (2) Qvod pretio so-
luto emtori vacua possessio feudi venditi sit danda , &
qvidem qvando obligationi omni ex parte satisfacien-
dum est , simpliciter talis , id est , ab omni alia tām civili , qvām
naturali possessione vacua præstanta est : *Qvando autem*
saltim dominium , vel usucapiendi conditio transferri
debet , secundum qvid tantū eam vacuam esse sufficit ,
add Franzk , *de att. emt. in Comm. Pandect. n. 79. seqq.* (3) qvod
jure Sax. non solum traditio in re immobili requiratur ,
verum etiam judicialis resignatio dominii , vid . *Decis. nov.*
Elec. LXI. Alienator enim sive Venditor abdicere debet
possessionem , daß er die Lehen am Hause oder Grund
auffasse. Emotor verò eam agnoscere , daß er selber
wiederumb von dem LehnHerrn zu Lehn empfangen
gegen Entrichtung gebührend Lehn geldes . Dn. Phi-
lipp. *ad h. Decis. Obs. n. 5.* ibique allegat. (4.) Requiri-
tur , ut res tradatur talis , qualis vendita . (5.) ut hoc
debito loco atq; tempore justo fiat. Deniq; (6.) ut
venditor dolum & culpam etiam levem præstet , vid . Dn.
Struv. *Exerc. XXIII. §. 109. & seqq.* Dn. Strauch. *dissert alleg.*
§. 17. atque Dn. Hahn. *ad Wessob.*

§. XIX.

§. XIX.

Actio venditi autem datur venditori contra emto-
rem, ut pretium unā cum usuris post morām & sumtus in-
rem utiliter factos præstet, Dn. Strauch. *Diss. XV. §. 16.* Re-
quiritur autem (1.) ut venditor rem tradat, quia nec li-
beratur, interesse præstando, quod expressè probatur ex
I. 25. §. 1. & 55. de contr. emt. §. 2. I. de emt. vend. Dn. Strauch.
Diss. XV. §. 6. Nam quæcunq; obligatio non solum factum
in se continet, verūm etiā dationem, quā dominium
transferre tenetur venditor, in eā præstando interesse non
simpliciter liberāmusr. Vid. Wesemb. *ad tit. de Act. emt. vend.*
atq; ad eum Dn. Præses in diuersis, item Moller. & Carpz.
ad P. 2. C. 11. D. 15. Et quidem (2.) cum effectu, ne evin-
catur, *I. 66. de contr. emt. I. 11. §. 2. & §. 8. ff. de act. emt.* atq; cum
omni emolumento, uti supra diximus, Dn. Strauch. *d. I.*
Nam qui alicui rem vendit, non tantum de corpore, sed
etiam iis, quæ illi atcedunt cogitasse præsumitur. Sic arce
districtā tormenta & machinæ emitoris sunt, quia ejus pars
sive accessio habentur.

§. XX.

Novimus, quod agnati alienationem feudi revoca-
re possint duplici respectu, aut refuso pretio & vivente
alienatore intra annum, aut intra 30. annos sine refu-
sione pretii. Modus igitur ostendendus venit, sive ipsa
actio, quā aliquis ad hoc agere atq; obtainere potest. Inten-
tanda itaq; propterea est actio revocatoria, quæ nihil aliud
est, quām feudi sine consensu agnatorum alienati vindicatio,
contra quemvis possessorem ad id, ut feudum cum
omni causa restituatur, instituenda, *2. F. 8. §. rei autem. 2. F. 26.*
§. *Domino vero proprietatem feudi.* Klock, *p. m. conf. 6. num. 111.*
Dn. Struv. *Syntag. Jur. Feud. C. XIII. §. 17.* Probandum au-

C tem

tem in ea est ante omnia ab auctore: 1. quod ex linea primi acquirendis descenderit 2. F. 50. Feudumq; 2. ad ipsum pertineat, c. un. s. citius 2. F. 25. Proximitas vero consideratur non tam respectu temporis alienationis, quam potius revocationis, quod specialiter hic est tenendum. Hinc est, ut quod tempore alienationis nondum, sed postea demum natus, aut tempore Revocationis tantum in vivis existens, nihilominus admittatur, vid. Berlich. p. 2. Concl. 57. n. 46. § 47. Et illa quidem proximitas per Genealogias, vulgo durch die Stammbäume. Utile elegans responsum de hac extat ap. Dn. Struv. in Synt. Jur. Feud. C. XIII. in fin. & modos similes probari solet.

§. XXI.

Verum hoc jus retractus non semper locum invenit, sed cessat, quando aliquis feudum titulō lucrativō, v. gr. donationis ad se transtulit. Idem quoque de permutatione judicium esto. vid. cap. 1. s. d. etiam res. 2. F. 3. Rosenthal. de feud. cap. 99. d. 90. n. 4. seqq. Hartm. Pistor. p. 2. quaest. 12. n. 14. seqq. Schrad. de feud. p. 8. cap. 3. n. 4. Ratio hujus asserti ea dari solet, quod jura feudalia revocationem feudorum agnatis concedentia, semper mentionem simul faciant redditionis pretii, adeoque tantum de venditione accipi possint, l. fin. C. de præd. decurial. sine decr. non alien. libr. 10. Jura enim feudalia strictè sunt accipienda atque intelligenda, Dd. ad c. 1. 2. F. 2. ut taceam alias quoque ordinariè jus retractus vi propriæ suæ naturæ in caussis tantum onerosis, non lucrativis locum invenire, ut hoc ex Constitut. Friderici appareat. F. 12. 13. § 15. quas Cujacii industriae in acceptis referimus. Atque eorum jure, teste experientia, etiamnum utimur. Tantum.

S. D. G.

Non

Non Genus, at Genius; Clarus
non Ortus, at Artes;
Non Fors, sed Virtus nobili-
tare queunt.

Sat bene quod calles, Juvenum
Scitisime BEUSTI,
Qui Genus ingenio sic ge-
minare studies.

Maete Tuis igitur nisu virtute-
que tali!

Pergito; dupliciter nobilita-
tus eris.

Generoso Domino Respondenti Amico suo
colendo, affectus testandi gratia
apposuit

P R A E S E S.

C 2

Ad

Ad Generosum Dn. Respon-

dentem, Consalimum atque Amicum
meum dilectissimum.

INdue mente Patrem BEUSTI,

dignissima proles,

Alter & ut Phœnix è pulvere
crescere avito

Incipe, qvem mundus post se-
cula tarda loqvetur.

Virtutem partam juvat exten-
disse decoris

Ausibus, & mentis merita accu-
mulare parentum,

Ne qvæsitus honor vel in uno
palmito stirpis

Vivere

Vivere desistat. Themida ap-
properare videmus
Atq; parare novos plausus his
nisibus addo
Ne qvoq; succedant non hi si-
ne fruge labores
Et sua mox capiant, votum e-
sto! præmia honoris!

D.P. Ammann.

A Monsieur de Beust l'autheur
de ces theses.

Monsieur

Je ne seurois être muet, au bruit des acclamations d'une
J'allegresse si publique, il faut que je joigne ma voix à
celle des autres, pour publier avec eux nostre commun
contentement, touchant la Vertu & la force de Vostre es-

C 3 prit,

prit, que Vous faites paroître en mettant au public des
theses tres doctes, & digner de la cognoissance parfaite,
que Vous vous avés acquisée par la grandeur de Vostre
diligence. Et encore que je suis des derniers à Vous felici-
ter, je Vous puis assurer que j'ay été des premiers, à té-
moigner le sentiment d'une joye si extreme. Certes il
ne s'y peut rien adjouster, aussi procede - il de l'amitié que
je Vous ay votée, qui est fort peu commune, puisque Vostre
merite en est l'objet. Jusqu'à présent, Monsieur, j'ay
me senti sensiblement touché de mon impatience & inqui-
étude de n'avoir l'occasion de m'acquitter de mon de-
voir ; mais présentement je Vous puis montrer, que si Vous
savés l'art d'obliger de bonne grace de tout le monde,
je n'ignore par celuy de m'en revancher fort à propos, en
Vous felicitant présentement Vostre preuve tres dorte,
que Vous donnés publiquement avec plus d'éclat, & en
priant le Tout-puissant, que, comme Vous êtes au comble
de la doctrine & de la vertu, Vous arriviez sans attente à
celuy de la dignité, je Vous suplie de croire qu'en toutes
autres rencontres je m'y porteray avec tant de passion,
que Vous serez constraint de confesser que je suis verita-
blement,

Lipzig ce 12. de Januer,
l'anné 1672.

Monsieur

Vostre tres humble & tres obligé
Serviteur

Tobie Thiery de Bourckersrode.

Qvid

QVid prodest Tritavi | clypeos ostendere pictos,
Si non Successor Nobilitate viget:
Ipse sed exæqvet patritum stemma decoris,
Antiquæ qvò sit stella corusca domūs.
Nititur hoc titulo Generosus BEUSTIUS apto
Clarius illustrans, seq; suumq; genus;
Dum magno plausu Juris jam pulpita scandit
Ult Jenæ, summo Præside sub Tiliis.
Hinc Tibi Lipsiacæ Musæ Izte atq; Salanæ
Clamant; Det summus prospera qvæq; DEUS!

*Hecce paucula Generoso Dn. à Beust Commensali atq;
contubernali suo honoratissimo adjicere
animitus voluit*

Paulus Weidlich/J. U. Stud.

ET genus & proavos & fortia facta Parentum
Non est exiguum posse reserre decus.
Major ab ingenio, BEUSTI, tibi gloria surgit,
Gloria, non Patribus debita, Chare, Tuis.
Afferit hanc propriam tibi Disceptatio laudem,
Nobile sic decori est nobilitasle Genus.

*Ita Amico suo honoratissimo
gratulabatur*

DIETERICH Schidde/Eqv. Misn.

Qvos

QVos decorat Virtus, Heroi pectoris altrix,
Non celebri nixi gente, latere solent.
BEUSTIUS, antiquo prognatus stemmate, dictum,
Exemplô egregiè comprobat ecce ! suo.

*Hicse intimo suo amico officia offerre
voluit & debuit*

Johannes Fridericus à Biesenroth/
Eqves Misnicus.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt

urn:nbn:de:gbv:3:1-551394-p0027-3

DFG

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt

urn:nbn:de:gbv:3:1-551394-p0028-8

DFG

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt

urn:nbn:de:gbv:3:1-551394-p0029-7

DFG

Seneca, Epst. 95. 108.

Ad. fatali ingeniorum scabie ex descente ē, ut aer disputare
quam vivere matint.

154032

(X2612952)

W.17

VOL

